

Herkkyyslaskelma kansainvälisen talouden vaihtoehtoisista näkymistä

18.12.2017 – Euro & talous 5/2017 – Suomen talous

Suomen nykyinen ripeä talouskasvu on valtaosin seurausta maailmantalouden piristymisestä. Ulkoisen ympäristön kehityksellä onkin ollut ratkaiseva merkitys Suomen bruttokansantuotteen ja erityisesti viennin kasvun kannalta. Ulkoisen ympäristön muutoksiin liittyy kuitenkin aina huomattavaa epävarmuutta.

Kansainvälisen talouden kehitys on aina ollut keskeisessä asemassa Suomen talouskehityksen taustalla. Ulkoisen kehityksen epävarmuus tuo kuitenkin epävarmuutta myös arviointeihin Suomen talouden kehityksestä. Suomen Pankin Aino-mallia käyttämällä on mahdollista laatia herkkyyslaskelma, jonka avulla voidaan arvioida viennin kannalta keskeisten tekijöiden, kuten vientimarkkinoiden, kansainvälisten hintojen ja valuuttakurssin muutosten yhteisvaikutuksia Suomen talouskasvuun.

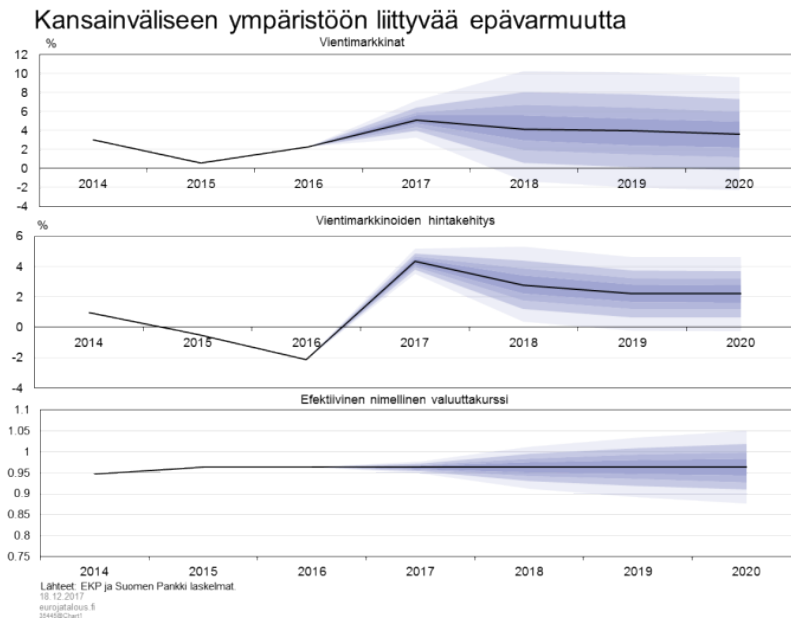
[Suomen Pankin ennusteessa](#) otetaan huomioon kansainvälisen talouden tekijöistä mm. keskeisten vientimaiden eli vientimarkkinoiden kehitys, valuuttakurssi, kansainväliset hinnat ja rahapolitiikka. Myös raakaöljyn ja muiden inflaation kannalta keskeisten raaka-aineiden hintakehitys otetaan huomioon. Näitä ulkoista ympäristöä koskevia oletuksia on tarkasteltu artikkelissa [Ennusteen oletukset: Kiihtyvä kasvu nostaa öljyn hintaa](#).

Tämän artikkelin laskelmassa tarkastellaan Suomen talouskasvun ja vientiennusteen

herkkyyttä erilaisille oletuksille, jotka koskevat vientimarkkinoiden kasvua, valuuttakurssia ja kansainvälisiä hintoja. Näiden kansainvälisen talouden kehitystä kuvaavien muuttujien yhteisvaihtelu on mallinnettu muuttujia koskevien historiallisten havaintojen perusteella. Mallin avulla voidaan tämän jälkeen luoda suuri joukko vaihtoehtoisia ennusteita ja käyttää näitä syötteinä Aino malliin, joka tuottaa vastaavasti joukon vaihtoehtoisia Suomen BKT:n kasvua ja vientiä koskevia ennusteita.

Kansainväliseen talouteen liittyvän epävarmuuden vaikutusta Suomen talouteen voidaan parhaiten havainnollistaa ns. viuhkakuvion avulla (kuvio 1). Viuhkakuviossa uloin väli kattaa 90 % ulkoisten tekijöiden historiallisesta vaihtelusta ja sisimmän vaihteluvälin (tummansininen) sisälle jää vaihtelusta 30 %.

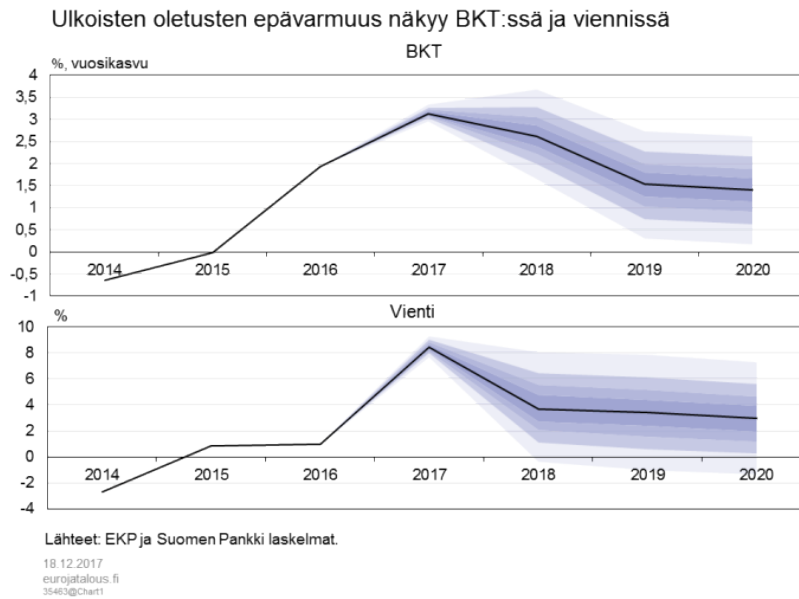
Kuvio 1.

Vientimarkkinoiden kasvu vaihtelee perusennusteen ympärillä noin –2 prosentista lähes 10 prosenttiin ennustevuosina 2017–2020. Myös kansainväliseen hintakehitykseen ja kauppapainotteiseen valuuttakurssiin liittyy huomattavaa epävarmuutta. Ulkoisten tekijöiden yhteisvaikutus näkyy epävarmuutena bruttokansantuotteen kehityksessä, joka vaihtelee vastaavasti 0,2 prosentista 2,6 prosenttiin (kuvio 2).

Vienti reagoi bruttokansantuotetta herkemmin ulkoisten tekijöiden muutoksiin (kuvio 2). Tämä näkyy kuviossa leveämpänä viennin viuhkana erityisesti ennustejakson loppupuolella. Viennin kasvu vaihtelee laskelmassa likimain –1 prosentista lähes 8 prosenttiin perusennusteen ympärillä (kuvio 2).

Kuvio 2.

Vaihteluvälin suuruus kuvastaa ulkoisen ympäristön muutosten herkkyttä suhteessa Suomen bruttokansantuotteeseen ja vientiin. Toisaalta se korostaa erityisesti kansainvälisen talouden tärkeää merkitystä Suomen kaltaisen ulkomaankauppaa käyvän pienen avotalouden kehityksen kannalta. Vaikka laskelmat heijastavat Aino-mallin dynamiikkaa, epävarmuutta kuvaavat hajontakuviot antavat kuitenkin viitteitä Suomen viennin ja BKT:n muutosten herkkydestä suhteessa kansainvälisen ympäristön muutoksiin valittujen muuttujien osalta. Todellisuudessa kansainvälisen talouden ympäristössä voi olla muuttuvia tekijöitä enemmänkin kuin tästä tarkastelussa.

Avainsanat

bruttokansantuote, taluskasvu, vienti, vientimarkkinat, viuhkakuvio